

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Baharan Kazemi
Tel: 010-698 18 05
baharan.kazemi
@naturvardsverket.se

BESLUT
2023-04-14

Ärendenummer
NV-01088-23

Samtliga länsstyrelser

Överlämnande av rätten att fatta beslut om skydds jakt på björn, järv, lodjur och varg till länsstyrelserna

Beslut

Naturvårdsverket överlämnar rätten att fatta beslut om skydds jakt på björn, lodjur och varg till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län.

Naturvårdsverket överlämnar rätten att fatta beslut om skydds jakt på järv till länsstyrelserna i norra och mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Detta beslut gäller från och med den 1 juli 2023 till och med den 30 juni 2026.

Beslutet får inte överklagas.

Villkor

1. När länsstyrelsen fattar beslut om skydds jakt ska beslutet skickas till Naturvårdsverket samma dag som beslutet fattas. Beslutet ska skickas via e-post till registrator@naturvardsverket.se. Ange den exakta rubriken ”Åtterrapporering av jakt och jaktresultat stora rovdjur” i ämnesraden för e-posten.
2. Länsstyrelsen ska redovisa beslutet i Naturvårdsverkets Excel-fil över jaktbeslut. Den finns tillgänglig för länsstyrelsen via en SharePoint-yta som tillhandahålls av Naturvårdsverket.
3. Länsstyrelsen ska inom 48 timmar efter att ett djur fällts under skydds jakt, eller då jakttiden löpt ut, redovisa utfallet av jakten till Naturvårdsverket enligt punkt 2.
4. Länsstyrelsen ska registrera det fällda djuret i databasen Rovbase så snart som möjligt efter det att fällt djur besiktigats.

Bakgrund

Möjligheten att delegera beslut om jakt från Naturvårdsverket till länsstyrelserna infördes efter propositionen En ny rovdjursförvaltning (2008/09:210).

Riksdagen beslutade den 10 december 2013 om En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191, 2013/14:MJU7). I propositionen uttalas att delegering till länsstyrelserna av rätten att besluta om skyddsjakt på stora rovdjur bör ske utan begränsning, även till län som saknar reproducerande stam av den aktuella arten (s. 48).

Tidigare beslut

Naturvårdsverket beslutade den 21 april 2020 (NV-00303-20) att överlämna rätten att fatta beslut om skyddsjakt på björn, lodjur och varg till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Rätten att fatta beslut om skyddsjakt på järv överlämnades till länsstyrelserna i norra och mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Beslutet gäller till och med den 30 juni 2023.

Uppföljning av tidigare överlämnad beslutanderätt

Naturvårdsverket ska fortlöpande bedöma om överlämnandet av rätten att fatta beslut om skydds- och licensjakt till länsstyrelserna försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos arternas bestånd, eller om möjligheten utnyttjas i för stor omfattning.

För att göra en sådan bedömning bör Naturvårdsverkets sammanställning av beslutade skyddsjakter under de senaste åren ställas i relation till populationernas storlek, rapporterade referensvärden för arterna, förväntad utveckling av populationerna samt annat jaktligt uttag under samma period.

Uppföljningen av länsstyrelsernas beslut om skyddsjakt, populationsutveckling och trend, samt jaktligt uttag redovisas nedan för de senaste tre åren.

Tabell 1. Sammanställning över beslutade antal djur och antal djur som faktiskt fällts (registrerade i databasen Rovbase) med stöd av skyddsjaksbeslut under 2020-2022.

År	2020		2021		2022		2020 – 2022
	Antal beslutade	Antal fällda	Antal beslutade	Antal fällda	Antal beslutade	Antal fällda	Totalt fällda
Björn	163	143	123	106	118	100	349
Järv	28	21	31	13	29	13	47
Lodjur	26	22	41	27	30	23	73
Varg	43	17	16	10	25	14	41

Utöver de djur som fällts med stöd av beslut om skyddsjakt enligt tabellen ovan har ett begränsat antal djur per år fällts med stöd av 9 § jaktlagen (1987:259) och 28 § jaktförordningen (1987:905).

Tabell 2. Sammanställning över arternas referensvärden, senaste inventeringsresultat samt populationstrend.

Art	Referensvärde	Senaste inventering	Uppskattat antal individer i populationen	Populationsutveckling
Björn	1400	2017*	2877 (95% CI = 2771–2980)*	Stabil
Järv	600	2022	668 (95 % CI = 540–869)	Stabil
Lodjur	870	2021/2022	1441 (95 % CI = 1215–1666)	Stabil
Varg	300	2021/2022	460 (95% CI: 364–598)	Stabil

*Uppdatering kommer att ske under 2023.

Tabell 3. Sammanställning över jaktligt uttag av arterna under 2020. (pop – population)

Art	Inventering	Skyddsjakt	% av pop	Licensjakt	% av pop	Totalt	% av pop
Björn	2877	143	5	293	10	436	15
Järv	687	21	3	-	-	-	3
Lodjur	1118	22	2	95	8	117	10
Varg	365	17	5	-	-	-	5

Tabell 4. Sammanställning över jaktligt uttag av arterna under 2021. (pop – population)

Art	Inventering	Skyddsjakt	% av pop	Licensjakt	% av pop	Totalt	% av pop
Björn	2877	106	4	469	16	576	20
Järv	637	13	2	-	-	-	2
Lodjur	1244	27	2	82	7	109	9
Varg	395	10	3	27	7	37	9

Tabell 5. Sammanställning över jaktligt uttag av arterna under 2022. (pop – population)

Art	Inventering	Skyddsjakt	% av pop	Licensjakt	% av pop	Totalt	% av pop
Björn	2877	100	3	623	22	768	25
Järv	668	13	2	15	2	36	4
Lodjur	1441	23	2	109	8	132	9
Varg	460	14	3	28	6	42	9

Skäl

Aktuella bestämmelser

Enligt 24 a § första stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna till länsstyrelsen att besluta om skyddsjakt efter björn, järv, lo, varg, och kungsörn med stöd av 23 b § samma förordning.

Av 24 c § andra stycket jaktförordningen följer att Naturvårdsverket fortlöpande ska bedöma om möjligheten att jaga stora rovdjur med stöd av beslut enligt 24 a

§ jaktförordningen försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, eller möjligheten annars utnyttjas i stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet, får verket ändra eller återkalla ett sådant beslut.

Av 58 § första stycket punkt 5 jaktförordningen framgår att Naturvårdsverkets beslut enligt 24 a § jaktförordningen inte får överklagas.

Naturvårdsverkets bedömning

Arternas status

Björn

Förutsatt att andelen björnar som fålls efter beslut om skyddsjakt hålls på liknande nivå under den tid som detta beslut gäller, bedömer Naturvårdsverket att trenden för populationsutvecklingen kommer att vara fortsatt stabil och att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för björn inte försvåras.

Järv

Förutsatt att andelen järvar som fålls efter beslut om skyddsjakt hålls på liknande nivå under den tid som detta beslut gäller, bedömer Naturvårdsverket att trenden för populationsutvecklingen kommer att vara fortsatt stabil och att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för järv inte försvåras.

Lodjur

Förutsatt att andelen lodjur som fålls efter beslut om skyddsjakt hålls på liknande nivå under den tid som detta beslut gäller, bedömer Naturvårdsverket att trenden för populationsutvecklingen kommer att vara fortsatt stabil och att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för lodjur inte försvåras.

Varg

Förutsatt att andelen vargar som fålls efter beslut om skyddsjakt hålls på liknande nivå under den tid som detta beslut gäller, bedömer Naturvårdsverket att trenden för populationsutvecklingen kommer att vara fortsatt stabil och att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för varg inte försvåras.

Ny delegation

Naturvårdsverket har möjlighet att överlämna rätten att fatta beslut om skyddsjakt på björn, järv, lodjur och varg till länsstyrelserna. Enligt gällande rovdjurspolitik så bör beslut om skyddsjakt på björn, varg, lodjur och järv fattas regionalt, nära de som berörs av besluten. Inga specifika förutsättningar vad gäller rovdjursstammarna i de aktuella länen behöver vara uppfyllda för att delegering av möjligheten att fatta beslut om skyddsjakt ska kunna ske till länsstyrelserna. Naturvårdsverket ska dock regelbundet följa utvecklingen av populationerna och hur de påverkas av beslutad jakt. Detta för att bedöma om delegerad beslutsrätt försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för arterna i deras naturliga utbredningsområde. Ett viktigt underlag vid beslut om delegering är uppföljningen av länsstyrelsernas beslut om skyddsjakt och bedömningen av om besluten har riskerat att försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos arterna.

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att överlämnandet av rätten att fatta beslut om skyddsjakt inte har försvårat upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för arterna. Populationstrenderna är enligt de senaste

inventeringsrapporterna fortsatt stabila. Nivåerna har varit så pass stabila att licensjakt har bedrivits på alla fyra arter det senaste året.

Naturvårdsverket bedömer därmed att rätten att fatta beslut om skydds jakt på björn, lodjur, och varg ska överlämnas till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Vidare ska rätten att fatta beslut om skydds jakt på järv överlämnas till länsstyrelserna i norra och mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Villkor

Naturvårdsverket ska fortlöpande bedöma om delegerad beslutanderätt försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arternas bestånd eller om möjligheten annars utnyttjas i stor omfattning. De villkor som har ställts till länsstyrelserna i detta beslut med avseende på återrapportering av jaktbeslut och jaktresultat möjliggör en ändamålsenlig uppföljning. Naturvårdsverket vill betona vikten av att länsstyrelserna i samverkan tar nationellt ansvar för att arterna bibehåller gynnsam bevarandestatus.

Vägledning till beslutet

Naturvårdsverket har tagit fram uppdaterade riktlinjer för beslut om skydds jakt på stora rovdjur som stöd till länsstyrelserna.¹

Länsstyrelserna kan ange behovet av provtagning som villkor i sina beslut om skydds jakt som fattas med stöd av denna delegering. Som skäl för ett sådant villkor kan 24 d § andra stycket jaktförordningen anges.

Naturvårdsverket vill betona vikten av att länsstyrelserna vid besiktning av djur som fälls med stöd av denna delegering bör ta prover på det aktuella djuret på det sätt som Naturvårdsverket och Statens veterinärmedicinska anstalt anger i bilaga till detta beslut. Provtagningen är en viktig del av populationsövervakningen och inom förvaltningen av de stora rovdjuren.

Naturvårdsverket har i arbetet med att ta fram föreskrifter om vilt som tillfaller staten (NFS 2019:5) kunnat konstatera att vilt av arter som räknas upp i 33 § jaktförordningen endast tillfaller staten om det dödas när det är fredat. Eftersom ett beslut om skydds jakt med stöd av denna delegering upphäver fredningsbestämmelserna tillfaller djuret inte staten med stöd av 33 § jaktförordningen. I stället tillfaller djuret jakträttshavaren enligt 10 § jaktlagen.

¹ Naturvårdsverket (2023) *Riktlinjer för beslut om skydds jakt på stora rovdjur*.

Beslut i ärendet har fattats av avdelningschefen Claes Svedlindh. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit biträdande enhetschefen Hanna Ek, föredragande, viltjuristen Andreas Ahlén, samt vilthandläggaren Baharan Kazemi.

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Claes Svedlindh

Hanna Ek

Bilaga

Vägledning om provtagning

Sändlista

Samtliga länsstyrelser

För kännedom

Jordbruksverket
Klimat- och näringslivsdepartementet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Nationella rådet för rovdjursfrågor
Naturhistoriska Riksmuseet
Polismyndigheten
Sametinget
Skandinaviska björnforskningsprojektet
Skandlynx
SkandUlv
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Svenska järvprojektet
Viltskadecenter

Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland
Miljødirektoratet, Norge